

Zwerfdieren Symposium

Inleiding

Op 3 november j.l. vond de tweede editie van het Zwerfdieren Symposium plaats. Het symposium werd mogelijk gemaakt door organisator Stray Animal Foundation Platform en partner Stichting Dierenlot.

Het bezoekersaantal stond op 150. Een volle zaal en 12 gepassioneerde sprekers maakten de dag tot een groot succes. Niet te vergeten het heerlijk buffet verzorgd door Dishlicious.

De presentaties waren grofweg te verdelen in 3 onderwerpen:

1. Mishandeling van dieren
2. Zwerfkatten in Nederland
3. Zwerfhonden uit het buitenland

Mishandeling van dieren

Het eerste onderwerp werd geopend met een presentatie van Prof. Dr. Marie-Jose Enders over de relatie van huiselijk geweld en dierenmishandeling. Zij vertelde o.a. dat onderzoek aangetoond heeft dat wanneer er sprake is van huiselijk geweld binnen een gezin en er zijn in dat gezin huisdieren aanwezig zijn de kans groot is dat er ook sprake is van dierenmishandeling.

Niet alleen is er een duidelijke relatie tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling, onderzoek heeft ook aangetoond dat veel daders zelf het slachtoffer zijn van mishandeling of huiselijk geweld in hun jeugd. Het is dus van het grootste belang dat de vicieuze cirkels van geweld doorbroken worden.

Anouk Duijnker van de Dierenpolitie illustreerde bovenstaande feiten met verhalen uit de praktijk. Zij benadrukte dat dierenmishandeling zeer vaak voorkomt en dat het van belang is dat de verschillende hulpverleners (maatschappelijk werk, jeugdzorg, politie) gaan samenwerken en aan elkaar gaan rapporteren. Belangrijk is dat wanneer men dierenmishandeling of dierenverwaarlozing vermoedt men direct contact opneemt met de het landelijk alarmnummer van de Dierenpolitie 144

Ruth van der Leij, dierenarts verbonden aan de Universiteit van Utrecht Gezelschapsdieren, ging nader in op het herkennen van dierenmishandeling en de risicofactoren. Mishandeling van dieren komt vaak voor wanneer er sprake is van de volgende risico factoren: Wanneer het gedrag van het dier wordt als probleemgedrag ervaren wordt, er intensieve verzorging (jong, ziek) van het dier nodig is, of wanneer er sprake is van jonge reuen van een dominant ras. Dierenartsen of andere betrokkenen moeten alert worden wanneer het verhaal van de eigenaar niet past bij de verwondingen, er tegenstrijdigheden zitten in het verhaal van de eigenaar, er weinig interesse was in vorige dieren, wanneer de ernst van de verwondingen gebagatelliseerd wordt door de eigenaar, de eigenaar zich nonchalant opstelt richting het gewonde dier of dat er zelfs sprake is van weigering om het dier te laten behandelen of als er wel behandeling wordt ingezet deze niet wordt gecontinueerd.

Tenslotte werden nog signalen bij het dier genoemd die indicatoren kunnen zijn van verwaarlozing of mishandeling: Slechte huidcondities, te lange nagels, parasieten, slecht gebit, te strakke halsbanden,

slechte lichamelijke conditie, brand- /steek- /schotwonden, schaafwonden, kneuzingen (huid, longen), gescheurde huid, lever, milt, bijtwonden, meerdere botbreuken, NAI van ribben, schedel (Non Accidental Injuries), trauma's van het gebit

De conclusie van de drie presentaties luidt dat signalen van mishandeling geen afzonderlijke signalen zijn maar een combinatie van dier- en eigenaar-signalen zijn. Daarnaast is het raadzaam om wanneer er sprake is van geweld binnen een gezin er gekeken wordt naar evt. dierenmishandeling en andersom. Tenslotte is het aan te bevelen dat de verschillende hulpverleners met elkaar in gesprek gaan. Mocht er een vermoeden zijn van mishandeling of verwaarlozing van dieren bel dan altijd eerst met de dierenpolitie op telefoonnummer 144.

Zwerfkatten in Nederland

Ten aanzien van het onderwerp zwerfkatten lag de focus op de katten in Nederland. Allereerst sprak Sjon Stellinga, burgemeester van Schiermonnikoog. Enkele maanden geleden haalde Schiermonnikoog de pers omdat er bekend werd dat het eiland verwilderde wilde afschieten. Sjon Stellinga benadrukte dat al deze plannen momenteel van de baan zijn omdat er veel negatieve feedback op gekomen is. Dit voorval bewijst dat massaal protesteren prima kan helpen. Op Schiermonnikoog zijn er verschillende partijen betrokken bij het onderwerp met verschillende belangen: Natuurmonumenten, lokale bevolking, lokale overheden. De burgemeester gaf aan open te staan voor alle mogelijke oplossingen.

Dat het simpel anders georganiseerd kan worden liet Marleen Drijgers zien met haar presentatie over haar aanpak van de verwilderde katten in Zeeuws Vlaanderen. Zij is begonnen met het zelf vangen van de katten, steriliseren en daarna terugzetten. De dieren worden vervolgens bijgevoerd zodat ze niet gaan jagen op allerlei beschermde dieren en dit bijvoeren gebeurt in aangepaste plastic opbergkisten (voor tuinstoelkussen etc.). In deze boxen kunnen de dieren ook schuilen bij slecht weer. Inmiddels is Marleen betrokken bij meerdere van dit soort TNR initiatieven

Joke Voorn vertelde over de situatie van de Amsterdamse zwerfkate. Zwerfkatten in de stad vragen toch weer net een iets ander aanpak. Ook hier wordt er TNR toegepast maar het is bovendien van belang goed te checken of het dier daadwerkelijk een zwerfkate is.

Zij benadrukte dat zwerfkatten een mensenprobleem is en dat hoewel er altijd zwerfkatten zullen blijven bestaan er heel veel winst te behalen is met de juiste aanpak.

Stray-AFP kondigde tenslotte het onderzoek naar de Nederlandse Zwerfkatt aan dat in 2014 zal plaats vinden via een unieke samenwerking tussen Stray-AFP met de Universiteit van Wageningen.

Deelvragen van het onderzoek zullen o.a. zijn: Om hoeveel zwerfkatten gaat het werkelijk, waar zijn de problemen het groots, welke organisaties houden zich nu al bezig met zwerfkatten en op welke manier, welke wet- en regelgeving is er op het gebied van zwerfkatten. Bovenstaande sprekers zijn gevraagd om deel te nemen in de begeleidingscommissie van het onderzoek.

Zwerfhonden uit het buitenland

Het derde onderwerp van het symposium betrof de buitenlandse zwerfhond. Allereerst presenteerde Carien Radstake de resultaten van een uitgebreide telling door BUZ honden op het gebied van honden in Nederland. Belangrijkste vragen van de telling waren: Hoeveel honden komen er per jaar vanuit het buitenland naar Nederland? Hoe groot en hoe is de verdeling in de aanwas van honden in Nederland? En verdringt de buitenlandse hond de Nederlandse asielhond?

De resultaten van de telling zijn op zijn minst verassend te noemen. Elk jaar heeft Nederland een aanwas van 180.000 honden. Hiervan zijn 40.000 honden afkomstig uit de legale fok (raad van Beheer), 132.000 honden komen uit de commerciële broedfok, en 8.200 zwerfhonden komen naar Nederland uit het buitenland via stichtingen.

Zowel binnen de legale als de broedfok is er veel verbetering mogelijk. Momenteel zijn er veel geluiden dat er bepaalde rassen kampen met negatieve gezondheidseffecten. Binnen de commerciële broedfok is het al helemaal schrijnend. Ook hier komen veel honden uit het buitenland maar aangezien deze branche vooral gericht is op snel geld verdienen is er vaak weinig aandacht voor het welbevinden van de honden.

Vervolgens presenteerde Carien de cijfers van de dierenasielen van de Dierenbescherming van de afgelopen tien jaar die zij zelf onderzocht heeft. Uit deze cijfers blijkt dat de dierenasielen van de DB helemaal niet vol zitten met honden maar dat het aantal opgevangen honden juist afneemt, dat 76% van de zwerfhonden retour naar de eigenaar gaat (en eigenlijk weggelopen honden zijn die maar enkele dagen in het asiel worden opgevangen).

Conclusie van deze feiten is dat aangezien er wereldwijd heel veel zwerfhonden zijn, het kiezen voor een zwerfhond uit het buitenland een gefokte hond met al het leed daarom heen verdringt. Hiermee wordt er dubbel aan dierenleed gewerkt. Niet alleen vindt de zwerfhond een goed thuis maar verminderd hiermee de vraag naar gefokte honden.

Astrid Koningen verzorgde een presentatie waarin zij nader inging op de buitenlandse zwerfhond in het asiel. Als een van de weinige asielen in Nederland maakt zij in haar asiel ook plaats voor buitenlandse zwervers. Ook zij concludeert dat de buitenlandse zwerfhond de Nederlandse asielhond niet direct beconcurrereert. Sociale honden vinden altijd een huis of ze nu uit Nederland of het buitenland afkomstig zijn en honden met gedragsproblemen (buitenlands of Nederlands) zijn gewoonweg niet plaatsbaar.

Bert van Straten, hondengedragsexpert beantwoorde in zijn presentatie de vraag of zwerfhonden uit het buitenland met speciale gedragsproblemen kampen. Hij gaf aan dat dit inderdaad het geval kan zijn. Wat vaak gezien wordt bij uit het buitenland geëmigreerde zwerfhonden is dat zij bang zijn voor mannen en/of kinderen. Soms zelfs zo erg dat het naar Nederland halen van deze honden zo stressvol is dat het beter is om ze in hun zwerfbestaan achtergelaten worden. Dit geeft een unieke verantwoordelijkheid mee aan de stichtingen die zwerfhonden opvangen: kijk altijd goed hoe ze reageren op mannen en kinderen en vermijd het om te grote probleemgevallen te willen redden.

Het symposium werd beëindigd met een presentatie van Karen Soeters die voor Piep Vandaag naar Roemenië is gegaan om daar met eigen ogen te zien hoe het gaat met de Roemeense zwerfhond. Zij kwam met een onthutsend ooggetuigenverslag waarin zij vertelde hoe de straten leeg gehaald worden en gemeenteasielen overvol zitten met honderden honden, al dan niet met oormerken van TNR campagnes die wachten op hun dood. Ook bleek het onmogelijk om uit deze asielen een eigen hond op te halen of een hond te adopteren. Als laatste reikte ze de Stray-AFP Award uit aan Dog's Wish. De Stray-AFP Award wordt jaarlijks uitgereikt aan een stichting die zich bezig houdt met TNR campagnes van en educatie over zwerfdieren ergens ter wereld. Dog's Wish zet zich momenteel heel erg in voor de zwerfhonden in Roemenië en wat dat betreft zal het bij de award behorende geldbedrag zeker van pas komen.

Al met al was het een bijzonder geslaagd symposium en werden er tal van verbindingen gelegd. Inmiddels is ook de evaluatie geweest en het gemiddelde cijfer dat het symposium kreeg is een 8.

